

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВСТУПНОЇ КОМПАНІЇ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Постановка проблеми. Загально відомо, що саме інформація, її якість - повнота, вірогідність, актуальність, оперативність - становлять основу для прийняття керівником грамотного управлінського рішення і багато в чому визначають ефективність його виконання. Ефективне використання сучасних інформаційних технологій навчальними закладами, нажаль, все ще є проблемою на сьогоднішній день. Використання інформаційної технології відноситься до самих суперечливих проблем. Керівництво часто відмовляється її вирішувати, оскільки не відчуває себе достатньо компетентним. Однією з вирішальних перешкод до впровадження відповідних програмних засобів та інформаційних систем є нерозуміння переваг, які надають такі системи. В той же час, розробка/придбання та впровадження програмного забезпечення та інформаційних систем потребує значних коштів, що також не сприяє вирішенню проблем розробки та впровадження програмного забезпечення на його користь. Розглядаючи дану проблему з точки зору управління навчальним закладом можна констатувати що переход на використання інформаційних технологій надасть швидкість та ефективність в прийнятті управлінських рішень.

Однією з проблем інформаційного забезпечення навчального закладу є проведення вступної компанії. При використанні традиційних підходів швидкість не тільки управлінських рішень, але і таких простих процедур, з точки зору абітурієнта, як прийом документів, формування списку вступників та висновків приймальної комісії є дуже низькою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інформаційне забезпечення разом із апаратним, телекомунікаційним і програмним забезпеченням включаються до системотехнічного забезпечення системи діяльності навчального закладу. Саме інформаційному забезпеченню вступної компанії прирідляється недостатньо уваги.

Неоднозначним є питання придбання навчальним закладом вже готових рішень інших розробників або навчальних закладів. Навчальний заклад повинен розуміти, що постійна зміна нормативного поля проведення вступних компаній вимагає проведення постійних змін або адаптації програмного забезпечення. Іншою відмінною рисою може бути технологія проведення вступної компанії різними навчальними закладами. Тому, на думку автора,

оптимальним є розробка навчальним закладом власного програмного рішення. Такий підхід забезпечує мінімальні затрати коштів на розробку, максимальну пристосованість програмного забезпечення до технологічних процедур проведення вступної компанії, швидке впровадження такого забезпечення в діяльність та інтеграцію його в існуючу інформаційні системи.

До інформаційного забезпечення пред'являються наступні загальні вимоги:

- інформаційне забезпечення повинне бути достатнім для підтримки всіх функцій (які автоматизуються) об'єкта;
- для кодування інформації повинні використовуватися прийняті класифікатори;
- для кодування вхідної і вихідної інформації, що використовуються на вищому рівні управління, повинні бути використані класифікатори цього рівня;
- повинна бути забезпечена сумісність із інформаційним забезпеченням систем, які взаємодіють із системою, що розробляється;
- форми документів повинні відповідати вимогам стандартів замовника (або уніфікованої системи документації);
- структура документів і екранних форм повинна відповідати характеристиками терміналів на робочих місцях кінцевих користувачів;
- в інформаційній системі повинні бути передбачені засоби контролю вхідної й результатної інформації, відновлення даних в інформаційних масивах, контролю цілісності інформаційної бази, захисту від несанкціонованого доступу.

Одним з визначальних факторів при обробці інформації є швидкість і оперативність прийняття рішень. Використання традиційних методів (паперові носії інформації) обробки інформації унеможливлюють забезпечення швидких і оперативних дій. На відміну від того, що кількість випускників шкіл зменшується, виці навчальні заклади виявилися не готовими до великої кількості заяв, поданих абітурієнтами. Така ситуація обумовлена можливістю проходження зовнішнього незалежного оцінювання та подачі і участі у конкурсі на навчання за різними напрямами підготовки без безпосередньої здачі вступних іспитів абітурієнтами. Саме в такій ситуації інформаційні технології надають істотних переваг при введенні, обробці та аналізі інформації, що надходить.

Досвід проведення вступних компаній показав доцільність створення наступних автоматизованих робочих місць (далі АРМ) інформаційної системи:

- АРМ реєстратора;
- АРМ керівника підрозділу;
- АРМ адміністратора системи.

Основні функції, які повинна виконувати інформаційна система підтримки проведення вступної компанії:

- внесення, зберігання, пошук та обробка інформації щодо поданих вступниками документів в єдиній базі даних;
- контроль введення інформації з використанням різноманітних засобів підтримки її цілісності;
- друк всіх необхідних документів по кожному абітурієнту за визначеними формами;
- формування списків вступників за визначеними групами по різних показниках (напрям підготовки, дата подачі заяви, сума балів тощо);
- забезпечення визначеними методами оцінки абітурієнтів за різними показниками;
- визначення та формування списку осіб, які мають одинаковий бал та мають пільги при переважному праві на зарахування;
- аналіз, за визначеними параметрами, динаміки подачі документів за різними підрозділами (деканатами) по напрямах підготовки, формі навчання;
- формування списку рекомендованих до зарахування осіб у програми редактори для подальшого створення проектів наказів про зарахування;
- формування та друк журналів реєстрації абітурієнтів;
- формування аналітичної звітності за формами, визначеними керівництвом навчального закладу;
- формування аналітичної та статистичної звітності за формами, визначеними Міністерством освіти і науки України тощо.

Автором статті була розроблена інформаційна система підтримки проведення навчальним закладом вступної компанії, яка виконує перелічені вище функції. До системи передбачений авторизований доступ за визначеними автоматизованими робочими місцями.

На рис. 1 показано основне робоче вікно реєстратора абітурієнта. Основною функцією реєстратора є внесення визначених даних по абітурієнту. Після формування, друку документів абітурієнта та його особистого підпису про відповідність наведеної інформації, реєстратор вже не може змінити дані про абітурієнта. Змінити інформацію може лише адміністратор системи за зверненням абітурієнта.

АРМ керівника підрозділу забезпечує виконання аналізу масиву даних за напрямами підготовки та формами навчання, підготовки аналітичних звітів, визначених керівництвом навчального закладу та Міністерством освіти і науки.

За результатами подачі документів та конкурсу на визначену кількість місць формується список вступників, рекомендованих до зарахування у форматі Microsoft Excel разом із необхідною супровідною інформацією.

Дані про вступника		Ви прийняли вже: 0 чол.	Ваша продуктивність:	чол./хв. чол./год.																																																																	
Перша транзакція: Остання транзакція:																																																																					
(Счетчик)				<input type="button" value="Додати запис"/>																																																																	
Профіль: []																																																																					
Інформація про вступника																																																																					
Прізвище:																																																																					
Ім'я:																																																																					
По-батькові:																																																																					
Громадянство:	України																																																																				
Стать:	<input type="button" value="Список"/>	Народився:	[]																																																																		
Паспорт:																																																																					
Виданий:																																																																					
Ід. код:	Область: []																																																																				
Індекс:	Район: []																																																																				
Нас. пункт:																																																																					
Вулиця:																																																																					
Будинок:	Кв.: []	Тел.: []																																																																			
Місце роботи:			Стаж:	[]																																																																	
Спеціальність:																																																																					
Батько:																																																																					
Працює, тел.:																																																																					
Мати:																																																																					
Працює, тел.:																																																																					
<input type="button" value="Зберегти запис"/>		<input type="button" value="Заява"/>	<input type="button" value="Анкета"/>	<input type="button" value="Розписка"/>																																																																	
<table border="1"> <tr> <td colspan="2">До конкурсу сертифікатів</td> <td>☐ Висновки Приймальної</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Оцінки згідно сертифікатів</td> </tr> <tr> <td>Номер сертифіката</td> <td>Оцінка за 200 бальною шкалою</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Математика:</td> <td colspan="2"><input type="button" value="Список"/></td> </tr> <tr> <td>Мова і Література:</td> <td colspan="2"><input type="button" value="Список"/></td> </tr> </table>					До конкурсу сертифікатів		☐ Висновки Приймальної	Оцінки згідно сертифікатів			Номер сертифіката	Оцінка за 200 бальною шкалою		Математика:	<input type="button" value="Список"/>		Мова і Література:	<input type="button" value="Список"/>																																																			
До конкурсу сертифікатів		☐ Висновки Приймальної																																																																			
Оцінки згідно сертифікатів																																																																					
Номер сертифіката	Оцінка за 200 бальною шкалою																																																																				
Математика:	<input type="button" value="Список"/>																																																																				
Мова і Література:	<input type="button" value="Список"/>																																																																				
<table border="1"> <tr> <td colspan="5">Документ, який подає вступник</td> </tr> <tr> <td>Закінчив:</td> <td colspan="4"><input type="button" value="Список"/></td> </tr> <tr> <td colspan="5">Назва закладу: []</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Документ про освіту: []</td> </tr> <tr> <td>Серія:</td> <td><input type="button" value="Не"/></td> <td><input type="button" value="від"/></td> <td colspan="2"><input type="button" value="Список"/></td> </tr> <tr> <td colspan="5">Іноземна мова: []</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Наявність "б": []</td> </tr> <tr> <td>Медовідка:</td> <td>☒ Заява:</td> <td>☒ Фото:</td> <td><input type="button" value="Список"/></td> <td>☐ Заява на гуртожиток</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Службі у Армії? ☐ Гуртожиток? ☐ Ні <input type="button" value="Список"/></td> </tr> <tr> <td colspan="5">Пільга:</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Переважне право на зарахування ☐ Ваговий коефіцієнт <input type="button" value="Список"/></td> </tr> <tr> <td colspan="5"> ☐ "Кількість" пільг: <input type="button" value="0"/> ☐ "Макс" коеф: <input type="button" value="Список"/> Сума коеф-тів: <input type="button" value="Список"/> </td> </tr> <tr> <td colspan="5"> <input type="button" value="Друкувати все"/> <input type="button" value="Закрити формулу"/> </td> </tr> </table>					Документ, який подає вступник					Закінчив:	<input type="button" value="Список"/>				Назва закладу: []					Документ про освіту: []					Серія:	<input type="button" value="Не"/>	<input type="button" value="від"/>	<input type="button" value="Список"/>		Іноземна мова: []					Наявність "б": []					Медовідка:	☒ Заява:	☒ Фото:	<input type="button" value="Список"/>	☐ Заява на гуртожиток	Службі у Армії? ☐ Гуртожиток? ☐ Ні <input type="button" value="Список"/>					Пільга:					Переважне право на зарахування ☐ Ваговий коефіцієнт <input type="button" value="Список"/>					☐ "Кількість" пільг: <input type="button" value="0"/> ☐ "Макс" коеф: <input type="button" value="Список"/> Сума коеф-тів: <input type="button" value="Список"/>					<input type="button" value="Друкувати все"/> <input type="button" value="Закрити формулу"/>				
Документ, який подає вступник																																																																					
Закінчив:	<input type="button" value="Список"/>																																																																				
Назва закладу: []																																																																					
Документ про освіту: []																																																																					
Серія:	<input type="button" value="Не"/>	<input type="button" value="від"/>	<input type="button" value="Список"/>																																																																		
Іноземна мова: []																																																																					
Наявність "б": []																																																																					
Медовідка:	☒ Заява:	☒ Фото:	<input type="button" value="Список"/>	☐ Заява на гуртожиток																																																																	
Службі у Армії? ☐ Гуртожиток? ☐ Ні <input type="button" value="Список"/>																																																																					
Пільга:																																																																					
Переважне право на зарахування ☐ Ваговий коефіцієнт <input type="button" value="Список"/>																																																																					
☐ "Кількість" пільг: <input type="button" value="0"/> ☐ "Макс" коеф: <input type="button" value="Список"/> Сума коеф-тів: <input type="button" value="Список"/>																																																																					
<input type="button" value="Друкувати все"/> <input type="button" value="Закрити формулу"/>																																																																					

Рис. 1. Робоче вікно АРМу реєстратора

АРМ адміністратора системи виконує функції по друку інформації за відповідною формою – журнали реєстрації, списки вступників по групах або за сумою балів, електронні та паперові звіти для інших підрозділів, необхідні для подальшого користування (друк студентських квитків, поселення у гуртожиток, призначення стипендій тощо).

Використання такого набору АРМів надало водночас простоти і ефективності користування системою, яка на практиці показала свою ефективність.

Висновки. Використання такого роду інформаційних систем підштовхує навчальний заклад до гармонізації підходів і процедур по організації і проведенню вступної компанії за різними освітньо-кваліфікаційними рівнями.

Тому, в майбутньому система буде підтримувати також прийом документів від абитурієнтів за різними освітньо-кваліфікаційними рівнями.

Практика проведення вступних компаній показала ефективність застосування сучасних інформаційних технологій. Продуктивність персоналу не тільки підвищилася у тричі. Це надало змогу виділити персонал на виконання інших задач таких як, наприклад, перевірка достовірності інформації, яка надається абитурієнтами.

Використання інформаційної системи підтримки проведення вступної компанії дозволяє:

- мінімізувати час прийому абитурієнта;
- оптимізувати, залученого у проведення вступної компанії;
- підвищити ефективність прийняття управлінських рішень;
- підвищити швидкість обміну інформацією між підрозділами навчального закладу;
- забезпечити автоматичне формування аналітичної та статистичної звітності по результатам проведення вступної компанії.

Література

1. Войтенко О.С. Когнітивні моделі та інформаційні технології управління проектами та програмами (на прикладі програми супроводу судових справ органів державної податкової служби України) – Автореф. дис. ... канд. техн. наук: 05.13.22. – К.: 2007. – 19 с.

Анотация.

В работе рассмотрены основные аспекты использования информационных технологий при проведении вступительной компании образовательным учреждением. Определены основные функции, которые должна выполнять информационная система поддержки проведения вступительной компании на примере разработанной системы.

Annotation.

В статье рассмотрены основные аспекты использования информационных технологий при проведении вступительной компании образовательным учреждением. Определены основные функции, которые должна выполнять информационная система поддержки проведения вступительной компании на примере разработанной системы.